

Λένε πως οι μετανάστες

“Κουβαλούν αρρώστιες”

“Αποτελούν υγειονομική βόμβα”

μύθοι για το μεταναστευτικό στην Ελλάδα
(αλλά και παντού)

Ο κυρίαρχος λόγος περί μεταναστευτικού όπως εκφράζεται μέσα από πολιτικούς φορείς, θεσμούς, μέσα μαζικής ενημέρωσης (τηλεόραση, ραδιόφωνο, εφημερίδες, διαδίκτυο), και φυσικά φασίστες (κρυφούς ή φανερούς) είναι γεμάτος από ανακρίβειες και μύθους. Μύθους σχετικά με το «αν χωράνε» εδώ, την υποτιθέμενη εγκληματικότητα τους, το ότι αποτελούν «υγειονομική βόμβα», το τι υποστηρίζει η θρησκεία τους, το ότι οι Έλληνες μετανάστες παλιότερα ήταν διαφορετικοί... Οι λόγοι που διακινούνται τέτοιοι μύθοι είναι πολλοί αλλά έχουν σίγουρα άμεση σχέση με τις επιδιώξεις του κράτους και των αφεντικών για την όλο και μεγαλύτερη διαίρεση και υποτίμηση της τάξης μας.

Εμείς από την πλευρά μας διαλέξαμε σε αυτή τη σειρά των εντύπων να ασχοληθούμε με ορισμένους από αυτούς τους μύθους, να τους αποδομήσουμε με συγκεκριμένα στοιχεία και να προσπαθήσουμε να δούμε που πραγματικά στοχεύουν και τι συμφέροντα εξυπηρετούν. Στο πρώτο κείμενο επιλέξαμε δύο από τους πιο διαδεδομένους μύθους στην ελληνική κοινωνία: ότι οι μετανάστες είναι πολλοί και δε χωράνε στην Ελλάδα, και ότι έρχονται και μας παίρνουν τις δουλειές. Στο έντυπο που κρατάτε στα χέρια σας θα ασχοληθούμε με μια άλλη κατηγορία, αυτή του μετανάστη που απειλεί τη δημόσια υγεία.

“Είσαι μέσα σε μια φυλακή. Το φαγητό δεν είναι βρώσιμο, και κάθε μέρα, την μισή μέρα δεν υπάρχει τρεχούμενο νερό. Οι συνθήκες δεν είναι καθαρές και ποιος ξέρει τι είδους ασθένειες υπάρχουν εδώ. Εμείς δεν διαπραξαμε κανένα έγκλημα να είμαστε σε αυτή τη φυλακή.”

Στο Πειραιά εκτιμάται ότι 5.000 γυναίκες, άνδρες και παιδιά κοιμούνται σε άθλιες, ανθυγιεινές και ανασφαλείς συνθήκες στους χώρους αναμονής των επιβατών, σε μια παλιά αποθήκη, σε σκηνές σε εξωτερικούς χώρους, ακόμη και κάτω από φορτηγά.

Η εικόνα του πρόσφυγα/μετανάστη, ως κάτι άρρωστο και βρώμικο που μολύνει και μόνο με την ύπαρξή του είναι κάτι που προβάλλεται διαρκώς από κάθε λογής μέσο. Καθημερινά όλοι μας ακούμε εκφράσεις όπως «το κέντρο της Αθήνας (το λιμάνι του Πειραιά/ της Χίου κ.ο.κ.) έχει γίνει εστία μόλυνσης», «οι μετανάστες είναι άρρωστοι, κουβαλούν και μας μεταδίδουν ασθένειες από τις χώρες τους», «δεν ξέρουν από συνθήκες υγιεινής», «είναι βρώμικοι», «αποτελούν υγειονομική βόμβα» και τόσα άλλα. Η ορολογία φυσικά δεν είναι τυχαία. Ο όρος υγειονομική «βόμβα» παραπέμπει σε μία θανατηφόρα απειλή που οφείλουμε να αντιμετωπίσουμε ακόμα και με στρατιωτικά μέσα έκτακτης ανάγκης. Συνεπάγεται άμεση καταστολή και όχι μέσα φροντίδας υγείας προς πιθανούς άρρωστους έκθετους σε νοσήματα και επιδημίες. Το λεξικό της υγείας και τα αντίστοιχα μέσα αντικαθίστανται από αυτά του στρατού.

Το κράτος και τα ΜΜΕ εδώ και δεκαετίες κατασκευάζουν τον πανικό και τη διαχείρισή του σε θέματα δημόσιας υγείας π.χ. AIDS, «τρελές αγελάδες», γρίπη των χοίρων, των πουλερικών, τώρα τελευταία ακόμα και για ελονοσία, κλπ. Ο κατάλογος μεγάλος. Δεν έχει καμιά σημασία που σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις ο αριθμός των κρουσμάτων δεν δικαιολογεί όλη αυτήν την κινδυνολογία. Το κράτος μέσω των αντίστοιχων υπουργείων (Υγείας, Δημόσιας Τάξης) και οργανισμών όπως το ΚΕΕΛΠΝΟ, εκτοξεύει τα θέματα υγείας σε συνθήκες κρίσης και επιβάλλει απόψεις και πολιτικές: υποχρεωτικοί εμβολιασμοί, καραντίνα, περιορισμός μετακινήσεων, απαγόρευση διατροφής, σεξουαλικές συμπεριφορές κλπ. Εκτός από το μονοπώλιο της βίας δημιουργεί και το μονοπώλιο της υγείας.

Στο VIAL* (*στρατόπεδο συγκέντρωσης μεταναστών στη Χίο) δεν έχει ντους που είναι προσβάσιμο σε άτομα με αναπηρικά καροτσάκια και υπάρχει μόνο μια προσιτή τουαλέτα για άτομα με σωματικές αναπηρίες σε κάθε τμήμα του στρατοπέδου.

“Υπάρχουν μόνο τρεις τουαλέτες για τις γυναίκες, όχι τρία μπάνια, αλλά τρεις τουαλέτες. Πρέπει να περιμένεις στην ουρά δύο ώρες για να χρησιμοποιήσεις την τουαλέτα. Δεν δίνεται σαπούνι. Δεν υπάρχει σαπούνι στο μπάνιο.”

Όχι βέβαια όσον αφορά το δημόσιο και δωρεάν χαρακτήρα της αλλά όσον αφορά το δημόσιο λόγο και πρακτική περί της δημόσιας υγείας, εξωθώντας και επιβάλλοντας την «ιατρικοποίηση» της κοινωνίας με σχεδόν μεσαιωνικούς όρους σε συνεργασία με μεγάλες φαρμακευτικές εταιρίες και ιατρικά λόμπι. Έτσι η ιατρική βιομηχανία έχει πάρει τη θέση του Θεού και οι άρρωστοι, όπως κάθε φορά ορίζονται, (όχι όλοι βέβαια, αλλά αναλόγως την προέλευσή τους) τη θέση των αμαρτωλών που ρίχνονται στην κόλαση. Η ταύτιση λοιπόν των προσφύγων με τους άρρωστους /αμαρτωλούς συνεισφέρει στην πολιτική των αποκλεισμών.

Είναι λογικό οι άνθρωποι που έρχονται από εμπόλεμες χώρες ή από χώρες όπου το βιοτικό επίπεδο είναι χαμηλό, να έχουν περιορισμένη πρόσβαση σε υγειονομική περίθαλψη. Η σωματική αλλά και η ψυχολογική τους υγεία επιβαρύνεται ακόμη περισσότερο καθώς η διαδρομή τους περιλαμβάνει πολλές μέρες στον δρόμο σε ακραίες θερμοκρασίες και καιρικές συνθήκες, έλλειψη φαγητού, φαρμάκων και ένδυσης. Θα περίμενε κανείς πως φτάνοντας στην Ελλάδα θα έπρεπε να τους παρέχεται η κατάλληλη φροντίδα, αντίθετα όμως δεν τους παρέχονται ούτε τα βασικά για την διαβίωση τους.

Στόχος μας είναι να εξερευνήσουμε τις συνθήκες που οδηγούν στην συνέχεια αυτής της εξαθλίωσης και τις δομές του κράτους που τελικά εντείνουν το πρόβλημα.

Υπερπλήρεις χώροι κράτησης

Από μαρτυρίες και έρευνες έχει προκύψει πως ο αριθμός των ατόμων που "φιλοξενείται" στα κέντρα κράτησης είναι πολύ μεγαλύτερος από αυτόν που μπορούν να καλύψουν οι ίδιοι χώροι. Είναι αναγκασμένοι να στοιβάζονται σε υπερπλήρεις εγκαταστάσεις, με αποτέλεσμα να κοιμούνται στο έδαφος και σε αυτοσχέδια καταλύματα.

Για παράδειγμα στο στρατόπεδο ΒΙΑΛ στη Χίο, με χωρητικότητα 1.150 άτομα, κρατούνταν 1.400 άνθρωποι από τους οποίους οι 200 ζούσαν στο παλιό κτίριο του εργοστασίου, στο πάτωμα, χωρίς καμία ιδιωτικότητα. Στη Μυτιλήνη, στο στρατόπεδο στη Μόρια, ζούσαν 4.000 άνθρωποι ενώ η χωρητικότητα στου καταυλισμού ανερχόταν στις 700 κλίνες. Για τις απαράδεκτες συνθήκες του στρατοπέδου παλιότερα (το 2015) είχε γίνει λόγος ακόμα και σε μέσα όπως το LiFO.

Αντίστοιχα στο λιμάνι του Πειραιά, σύμφωνα με τους υπολογισμούς γύρω στους 5.000 ανθρώπους κοιμόντουσαν σε άθλιες συνθήκες, στους χώρους αναμονής, σε μια παλιά αποθήκη, σε σκηνές σε εξωτερικούς χώρους ακόμη και κάτω από φορτηγά.

Το πρόβλημα εντείνεται και αναδεικνύεται ακόμη περισσότερο όταν αναλογιστεί κανείς τις εγκληματικά περιορισμένες παροχές των κέντρων φιλοξενίας, όπως τις τουαλέτες και τα ντουζ, που ο αριθμός τους είναι πολύ μικρός για να καλύψει τις ανάγκες όλων. Στην ΒΙ.ΑΛ, για παράδειγμα, υπήρχαν μόνο 3 τουαλέτες γυναικών για όλο το κέντρο. Ο χρόνος που έπρεπε να περιμένει κανείς στις ουρές έφτανε κάποιες φορές μέχρι και τις 2 ώρες. Σταντουζ, δεν υπήρχε καθόλου πρόσβαση για άτομα με σωματικές αναπηρίες ενώ υπήρχε μόνο μια τουαλέτα, ειδικά διαμορφωμένη για αναπηρικά καροτσάκια σε κάθε τμήμα του στρατοπέδου.

Συνθήκες διαβίωσης και υγιεινής

Η συνθήκες προσωπικής υγιεινής είναι άθλιες, καθώς με την άφιξη των ανθρώπων στα κέντρα κράτησης τους παρέχονται μόνο την πρώτη φορά προϊόντα καθαρισμού (σαπούνι, σαμπουάν, απορρυπαντικό) τα οποία δεν ανανεώνονται ποτέ. Στα περισσότερα κέντρα έχουν περιορισμένη πρόσβαση σε νερό, το οποίο συνήθως είναι κρύο ενώ στη Μόρια είχε φτάσει στο σημείο να προκαλεί δερματικά προβλήματα. Σε άλλα κέντρα το νερό παραμένει κλειστό τουλάχιστον την μισή μέρα.

Η σίτιση στις περισσότερες των περιπτώσεων είναι ανεπαρκής και κακής ποιότητας. Πολλοί μετανάστες έχουν καταγγείλει πως τους παρέχονται ληγμένα τρόφιμα, όπως χαλασμένα τυριά, σάπιες πατάτες και ληγμένοι χυμοί. Το νερό σε πολλά κέντρα δεν είναι πόσιμο και δημιουργεί προβλήματα υγείας. Τα παιδιά τρέφονται με ακατάλληλες τροφές και για μεγάλο χρονικό διάστημα δεν τους δίνεται γάλα με αποτέλεσμα να παθαίνουν γαστρεντερικά προβλήματα. Ακόμα και σε ευπαθείς ομάδες, όπως οι διαβητικοί, δεν υπάρχει διαχωρισμός στο φαγητό που τους προσφέρεται.

Εξάλλου, το προσωπικό καθαρισμού στις περισσότερες των περιπτώσεων είτε δεν υπάρχει είτε είναι υποστελεχωμένο. Αυτό σε συνδυασμό με τον περιορισμένο αριθμό τουαλετών και την συχνή χρήση τους από πολλά άτομα έχει ως αποτέλεσμα να είναι πάντα βρώμικες και βουλωμένες. Είναι λογικό μετά την τόση χρήση να υπάρχουν φθορές, όμως δεν υπάρχει κανείς που να μεριμνά για την επισκευή τους και αυτό επιφέρει μεγάλα προβλήματα στην καθημερινότητα των κρατούμενων. Τρανταχτό παράδειγμα των άθλιων συνθηκών είναι αυτό στο κέντρο κράτησης στην Χίο, όπου τα λύματα από τις τουαλέτες ρέανε μέσα στο καθιστικό. Παρόμοια κατάσταση υπήρχε και στο κέντρο κράτησης στο βαθύ όπου τα περιττώματα έφτασαν να βρίσκονται σχεδόν σε όλη την τριγύρω περιοχή.

Υγειονομική περίθαλψη

Ο αριθμός των φαρμάκων στα κέντρα κράτησης δεν φτάνει να ικανοποιήσει τις ανάγκες όλων των μεταναστών /προσφύγων που κρατούνται εκεί. Ταυτόχρονα δεν υπάρχει μεγάλη ποικιλία κι έτσι καθίσταται δύσκολη έως αδύνατη η αντιμετώπιση των περισσότερων νοσημάτων. Κι αν αυτό δημιουργεί προβλήματα με τις απλές αρρώστιες σε πιο σημαντικά ζητήματα υγείας η κατάσταση γίνεται πολύ χειρότερη. Άτομα με χρόνια νοσήματα (καρδιοπαθείς, διαβητικοί κ.α.) στερούνται την κατάλληλη αγωγή η οποία είναι απαραίτητη καθημερινά για την εξασφάλιση της υγείας τους. Μάλιστα κατά την «ειρηνική εκκένωση» της Ειδομένης καταστράφηκαν εσκεμμένα από τους εκσκαφείς φάρμακα μεγάλης αξίας που είχαν συγκεντρωθεί από αλληλέγγυους από όλο τον κόσμο.

Η έλλειψη μόνιμου ιατρικού προσωπικού και ασθενοφόρων είναι ένα άλλο χαρακτηριστικό φαινόμενο πολλών κέντρων κράτησης, καθώς δεν υπάρχουν γιατροί τις περισσότερες ώρες τις ημέρας αλλά και η δυνατότητα καθημερινής πρόσβασης ατόμων στις βασικές ιατρικές παροχές, όπως άτομα που χρήζουν αιμοκάθαρση έχει φτάσει να θεωρείται σχεδόν πολυτέλεια. Αξίζει να ειπωθεί ότι σχεδόν παντού απουσιάζει επιδεικτικά η κρατική μέριμνα (προσωπικό διορισμένο από το κράτος -γιατροί,ψυχολόγοι) και τον ρόλο αυτό έχουν αναλάβει οι ΜΚΟ και εθελοντικές ομάδες. Οι οποίες αφενός δεν μπορούν να καλύψουν όλες τις ανάγκες και αφετέρου τους δίνεται μεγαλύτερη εξουσία στα θέματα διαχείρισης των κέντρων κράτησης και των χώρων υποδοχής.

Υπάρχουν φυσικά αυτοί που θα υποστηρίξουν (καλοπροαίρετα ή κακοπροαίρετα) ότι το Ελληνικό κράτος βρίσκεται σε κρίση και εδώ καλά καλά δεν μπορεί να παρέχει υγεία και πρόνοια στους ντόπιους, τι ψάχνετε τώρα για μετανάστες και πρόσφυγες. Εμείς από την πλευρά μας αφενός δεν δεχόμαστε την οποιαδήποτε διαφορετική μεταχείριση ανθρώπων ανάλογα με τον τόπο καταγωγής τους (ή το πορτοφόλι τους). Αφετέρου όμως στεκόμαστε και στην υποκρισία των κυβερνώντων που έχουν βρει την κρίση ως την εύκολη δικαιολογία για όλα. Αρκεί απλά να αναφέρουμε ότι μόνο για το 2015-2016 έχουν δοθεί συνολικά από την ΕΕ 1,7 δις ευρώ για το προσφυγικό. Τα κονδύλια όμως αυτά δεν χρησιμοποιούνται από την κυβέρνηση για να βελτιώσει τις συνθήκες διαβίωσης των ανθρώπων που είναι έγκλειστοι στα κέντρα «φιλοξενίας» παρόλη την «ανθρωπιστική φρασεολογία» των αξιωματούχων της. Αποζητά να φαίνεται τεταμένη η κατάσταση του προσφυγικού (άθλιες συνθήκες, ανεξέλεγκτες καταστάσεις...) τόσο στο εξωτερικό όσο και στο εσωτερικό της χώρας, ώστε να έχει την δυνατότητα να ζητάει όλο και περισσότερα χρήματα και ανταλλάγματα από την ΕΕ. Ταυτόχρονα έτοιμοκρατεί τον κόσμο, δημιουργώντας τεχνητή ανασφάλεια και ρατσιστικά, ξενοφοβικά αισθήματα όπως αυτά που βλέπουμε στο Ωραιόκαστρο από τους συλλόγους γονέων των δημοτικών σχολείων.

Φυσικά κάποια χρήματα είτε από την ΕΕ είτε από την Ύπατη Αρμοστεία για τους Πρόσφυγες τελικά καταλήγουν και στα κέντρα κράτησης, σε συμβάσεις με εταιρείες κέτερινγκ, υπεργολαβίες με διεθνείς και ελληνικές ΜΚΟ κλπ. Τότε όμως έρχεται είτε η ελληνική μαφιόζικη πραγματικότητα, με τα μικρά αφεντικά να τα τσεπώνουν και να παρέχουν τις χειρότερες υπηρεσίες και προϊόντα τους, είτε τα ανώτερα στελέχη των ΜΚΟ που απλώς προσπαθούν να καταγράψουν και να πιάσουν τους «στόχους» τους με σκοπό την πολυπόθητη «χρηματοδότηση», αδιαφορώντας πολλές φορές για τους ίδιους τους πρόσφυγες, σε αντίθεση με τις επιθυμίες και τις προσπάθειες πολλών από τους εργαζομένους τους.

Τελειώνοντας αυτή τη σύντομη αναφορά θα σταθούμε λίγο σε μια διάχυτη άποψη που έχει να κάνει με την επιβάρυνση του συστήματος υγείας από τους πρόσφυγες/μετανάστες. Για αυτούς τους ανθρώπους που έρχονται τον τελευταίο καιρό στη χώρα, όπως αναφέραμε και πιο πάνω, η Ελλάδα χρηματοδοτείται αδρά από την ΕΕ και θα μπορούσε (αν υπήρχε πράγματι τέτοια πρόθεση) να χρησιμοποιήσει αυτά τα χρήματα για να βελτιώσει και εξοπλίσει εκτός των άλλων τα διάφορα κοντινά κέντρα υγείας, κάτι που θα είχε άμεση ωφέλεια και για τις τοπικές κοινωνίες και πληθυσμούς. Για τους μετανάστες που βρίσκονται ήδη κάποιο καιρό στην Ελλάδα (ή που τελικά θα μείνουν εδώ) και εργάζονται, θα επαναλάβουμε κάτι που είχαμε αναφέρει και στο προηγούμενο έντυπο με μύθους («Δεν χωράνε»/ «Μας παίρνουν τις δουλειές»). Όλες οι μελέτες υπογραμμίζουν τόσο τη δημογραφική τόνωση των γερασμένων ευρωπαϊκών κοινωνιών όσο και τη δυνατότητα διάσωσης των καταχρεωμένων ασφαλιστικών ταμείων από την εργασία των «ξένων». Καθώς η πλειοψηφία των μεταναστών/προσφύγων βρίσκονται σε παραγωγική ηλικία και

εργάζονται, οι ασφαλιστικές εισφορές που αντιστοιχούν στην εργασία τους και εισρέουν στα ταμεία είναι περισσότερες από τις εκροές από αυτά για τις ιατρικές τους ανάγκες. Συνεπώς η συμμετοχή τους στην αντίστοιχη χρηματοδότηση των νοσοκομείων είναι μεγαλύτερη από τα «έξοδά τους». Αυτό βέβαια ισχύει με την προϋπόθεση πως τα ντόπια αφεντικά ασφαλίζουν τους ξένους εργάτες. Άρα η «ελλιπής χρηματοδότηση και επιβάρυνση του συστήματος υγείας από τις ιατρικές ανάγκες των ξένων» εάν και εφόσον ισχύει, μεταφράζεται στη μαύρη/ανασφάλιστη εργασία τους, από την οποία κερδίζουν μόνο οι εργοδότες.

Η κατάρρευση των νοσοκομείων, λοιπόν, δεν οφείλεται στους πρόσφυγες /μετανάστες που «δεν πληρώνουν». Η διάλυση του συστήματος υγείας είναι μια συνειδητή πολιτική επιλογή που πίσω από την φρασεολογία περί λιτότητας επιδιώκει και εξυπηρετεί την άμεση εμπορευματοποίηση της υγείας προς όφελος ιδιωτικών κλινικών, φαρμακευτικών εταιρειών, ιδιωτικών ασφαλιστικών, υπεργολαβιών εντός του δημοσίου κλπ και ρίχνει στις πλάτες των εργαζομένων το κόστος της υγείας.

"Πηγαίνοντας στο σχολείο τα παιδιά μας προσκομίζουν χαρτί από γιατρό που δηλώνουν ότι είναι υγιή και το ίδιο θέλω να συμβεί για όποιο παιδί χρησιμοποιήσει τις αίθουσες. (...) Το σχολείο είναι ολόημερο κάτι που σημαίνει πως μετά τις 16:00 υπάρχουν δράσεις στα σχολεία, δεν υπάρχουν κενές αίθουσες. Πρόκειται για θέματα υγείας και δεν θα πάω στο θέμα της κουλτούρας. Θεωρώ πως πρέπει να ενσωματωθούν αργά και σταθερά στην κοινωνία μας με υποδομές που θα γίνουν εντός των χώρων φιλοξενίας."

Δήλωση του Ηλία Ζιακούλη, μέλος του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων του 5ου δημοτικού σχολείου Ωραιοκάστρου σε ραδιοφωνικό σταθμό της Θεσσαλονίκης, μετά τη δημοσιοποίηση της απόφασης του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων του Ιου και 5ου δημοτικού σχολείου Ωραιοκάστρου, να μη δεχτούν παιδιά προσφύγων και μεταναστών στα συγκεκριμένα σχολεία. Στην κύρια ρητορική που υιοθέτησε η μερίδα του κόσμου που συμφωνεί με τη συγκεκριμένη απόφαση, συμπεριλαμβάνεται ο κίνδυνος λοιμώξεων που απειλεί τα παιδιά του Ωραιοκάστρου εάν συναναστρέφονται ή χρησιμοποιούν τους ίδιους χώρους με τα παιδιά των προσφύγων και μεταναστών.

Τέτοιου είδους ανακοινώσεις (όπως και το σύνολο των φασιστικών δηλώσεων που βγήκαν στη φόρα μετά τη δημοσιοποίηση της συγκεκριμένης ανακοίνωσης) συνοψίζουν τον τρόπο που χρησιμοποιείται η απειλή της υγειονομικής βόμβας μέσα στη (ακρο)δεξιά και ξενοφοβική ρητορική. Προφανώς αποτελούν προσχηματικούς λόγους εναντίωσης στο ζήτημα των προσφύγων και μεταναστών, καλύπτοντας με φαινομενικά σημαντικές προβληματικές, τον φόβο τους για το ξένο και το διαφορετικό.

Κλείνοντας μπορούμε να πούμε πως –για το πρακτικό του πράγματος– η απάντηση που δόθηκε στο δημοτικό συμβούλιο Ωραιοκάστρου, από μία κύρια (πρώην μαία στο επάγγελμα) πως ακόμη και σε περιπτώσεις νοσηλείας ατόμων με λοιμώδη νοσήματα σε κλινικές, ένα καπάκι χλωρίνης αρκεί προκειμένου να μην υπάρξει διάδοση της νόσου, αποτελεί την πολυπόθητη λύση στους «προβληματισμούς» των γονέων που σύνταξαν ή υποστήριξαν την απόφαση του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων του Ιου και 5ου δημοτικού σχολείου Ωραιοκάστρου και καταδεικνύει πως η ημιμάθεια και βλακεία είναι αυτή που βλάπτει σοβαρά εμάς και τους γύρω μας.

Σημείωση: Η συγκεκριμένη ανακοίνωση φυσικά δεν έμεινε αναπάντητη, με αντιφασιστικές/ αντιρατσιστικές δράσεις και παρεμβάσεις να λαμβάνουν χώρα στο Ωραιόκαστρο, δείχνοντας πως υπάρχουν πολλοί από εμάς που δε συντασσόμαστε με τέτοιου είδους απόψεις και είμαστε απέναντι σε δηλώσεις μίσους και ξενοφοβίας.

Θέλουμε Αλβανούς συμμαθητές, Αφγανούς συναδέλφους, Πακιστανούς γείτονες

και κλωτσιές στους φασίστες!

ΑΝΟΙΧΤΌ 3°

Βροντάδου και Βαθαιαδάκη γωνία
<http://anoixtotrito.espivblogs.net/>